

HANTAVIRUS O'PKA SINDROMI

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi

MUXTAROVA FOTIMA MUXAMMADIYEVNA

MUXTAROVA NARGIZA MUXAMMADIYEVNA

Annotatsiya. Xantavirus o'pka sindromi (HPS) virusli kasallik bo'lib, u yuqtirgan sichqonlar va kalamushlar orqali tarqaladi. Bu sizning organlaringizga zarar etkazishi va o'limga olib kelishi mumkin. Dastlabki alomatlar isitma, charchoq va og'riqni o'z ichiga oladi. Keyinchalik alomatlar nafas qisilishi va tez yurak urishini o'z ichiga oladi. Davolash kislorodli terapiya, dori-darmonlar, ventilyatsiya va dializni o'z ichiga olishi mumkin.

Abstract. Hantavirus pulmonary syndrome (HPS) is a viral disease that is spread by infected mice and rats. It can damage your organs and lead to death. Early symptoms include fever, fatigue, and aches. Later symptoms include shortness of breath and a fast heart rate. Treatment may include oxygen therapy, medications, ventilation, and dialysis.

Аннотация. Хантавирусный легочный синдром (HPS) — вирусное заболевание, которое передается инфицированными мышами и крысами. Оно может повредить ваши органы и привести к смерти. Ранние симптомы включают лихорадку, усталость и боли. Поздние симптомы включают одышку и учащенное сердцебиение. Лечение может включать кислородную терапию, лекарства, вентиляцию легких и диализ.

Kirish . Xantavirus o'pka sindromi (HPS) yurak, o'pka va boshqa organlarga zarar etkazishi mumkin bo'lgan noyob virusli kasallikdir. Tez rivojlanadi va o'limga olib kelishi mumkin. HPS ning yana bir nomi hantavirus kardiopulmoner sindrom (HCPS).

Odamlar infektsiyalangan sichqon yoki kalamush najasi (axlat yoki axlat), siydik (siyish) yoki tupurik (tupurish) bilan nafas olayotganda, ovqatlanganda, ichishganda yoki boshqa yo'llar bilan aloqa qilganda HPS oladi.

Asosiy qism .Hantavirusdan omon qola olasizmi? Ha, siz HPSdan omon qolishingiz mumkin. Biroq, barcha holatlarning 40% gacha o'linga olib keladi.

Xantavirus o'pka sindromi kimga ta'sir qiladi?

HPS infektsiyalangan sichqon yoki kalamush axlati, siydik yoki tupurish bilan aloqa qilgan har bir kishiga ta'sir qilishi mumkin. Bunday holatlar butun dunyoda uchraydi.

Xantavirus o'pka sindromi bo'lsa nima bo'ladi?

Xantavirus tanangizga kirsam, u ko'payadi va tarqaladi.

O'pkangizda virus qon tomirlarining zaiflashishiga va oqishiga olib keladi. O'pkangizdagi havo qoplari qon bilan to'lishi mumkin, bu esa nafas olishni qiyinlashtiradi.

Yuragingizda virus yurak mushagining o'ziga zarar etkazadi va qon tomirlari zaiflashadi va oqadi. Zaif, oqayotgan qon tomirlari yurakning kislorod bilan to'ldirilgan qon va ozuqa moddalarini tanangizdagi hujayralar va organlarga quyish qobiliyatiga ta'sir qiladi. Hujayralaringiz va a'zolariningiz etarli qon ololmasa, tanangiz shok holatiga tushadi.

Agar tanangiz shokga tushsa, siz tezda organ etishmovchiligini boshdan kechirishingiz va o'lishingiz mumkin. Xantavirusning birinchi belgilari qanday?

Hantavirus infektsiyaning rivojlanishi bilan simptomlarning uch xil bosqichini keltirib chiqaradi.

HPS ning birinchi bosqichi inkubatsiya (rivojlanish) bosqichidir. Ushbu bosqich sakkiz haftagacha davom etishi mumkin. Ushbu davrda sizda hantavirus bor, ammo sizda infektsiyaning tashqi belgilari yo'q.

HPS ning ikkinchi bosqichi tez rivojlanadi va birinchi belgilarni keltirib chiqaradi. Ularga quyidagilar kiradi:

- Isitma yuqori (38,33 daraja Selsiy).
- Sovuq.
- Charchoq.
- Mushaklar og'rig'i, ayniqsa sonlar, sonlar va orqa tomonda.
- Oshqozon og'rig'i.
- Ko'ngil aynishi va qayt qilish.
- Diareya.
- Toshma.
- Quruq yo'tal va nafas olish qiyinlishuvi.
- Bosh og'rig'i.
- Bosh aylanishi.

Ikkinchi bosqich ikki kundan sakkiz kungacha davom etadi.

Xantavirus o'pka sindromi rivojlanish xavfini qanday kamaytirishim mumkin?

HPS uchun vaktsina yo'q. Ammo xavfingizni kamaytirishga yordam beradigan qadamlar mavjud, jumladan:

Yovvoyi sichqonlar va kalamushlardan uzoqroq turish va ular axlat qoldiradigan joylardan qochish.

Sichqoncha va kalamush axlatiga ta'sir qilish paytida rezina qo'lqop va burun va og'zingizni qoplaydigan niqob kiyish.

Sichqoncha yoki kalamush axlatlari bo'lgan joylarni dezinfektsiyalash vositasidan foydalanish.

Sichqoncha yoki kalamush axlatini supurgi bilan supurishdan saqlaning. Supurish infeksiyalangan zarrachalarning havoga chang kirib ketishiga olib kelishi mumkin.

Sichqonlar va kalamushlar kira olmasligi uchun uyingizdagi va uning atrofidagi teshiklarni yoping.

Aholi sonini kamaytirish uchun uyingizda va uning atrofida sichqoncha yoki kalamush tuzoqlarini o'rnatish.

HPS bilan og'rigan ko'pchilik odamlar davolangandan so'ng hech qanday ta'sir ko'rsatmasdan to'liq tiklanadi. Tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderga qachon murojaat qilishim kerak?

HPS belgilari boshqa kasalliklarga, jumladan, pnevmoniya va grippga o'xshaydi. Davolash juda muhim va HPS tezda yomonlashishi mumkin. Agar yovvoyi sichqonlar yoki kalamushlar yoki ularning sekreti bilan aloqa qilgandan keyin HPS belgilari paydo bo'lsa, tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderga murojaat qiling.

Muvaffaqiyatli davolanishdan so'ng, siz tezda o'zingizni yaxshi his qilishingiz kerak - odatda bir necha kun ichida. Ba'zi o'pka funktsiyalarining tiklanishi uchun bir oy yoki undan ko'proq vaqt ketishi mumkin. Tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayder sizga qachon odatdagi mashg'ulotlarga, shu jumladan jismoniy mashqlarga qaytishingiz mumkinligini aniq aytib beradi.

Xulosa. Xantavirus odamlarda hantavirus o'pka sindromini (HPS) keltirib chiqarishi mumkin. HPS kam uchraydigan, ammo jiddiy kasallik bo'lib, dastlab grippga o'xshash simptomlarni keltirib chiqaradi. Vaziyat o'sib borishi va boshqa organlarga ta'sir qilishi bilan siz nafas olishingiz va yurak urishingiz tezlashishi mumkin. To'g'ri davolashsiz HPS halokatli bo'lishi mumkin. Agar sichqon yoki kalamush axlati atrofida yoki sichqon va kalamushlar yashaydigan hududda bo'lganingizdan keyin grippga o'xshash alomatlar paydo bo'lsa, darhol tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderga murojaat qiling. Ularga axlatni birinchi marta qachon

uchratganingizni va qayerda bo'lganingizni ayting. HPS tashxisini qanchalik tez olsangiz, to'liq tiklanish imkoniyati shunchalik yuqori bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. American Lung Association. Hantavirus Pulmonary Syndrome (HPS) (<https://www.lung.org/lung-health-diseases/lung-disease-lookup/hantavirus-pulmonary-syndrome>). Accessed 12/8/2022.
2. Arthropod-Borne and Rodent-Borne Viral Diseases. In: Riedel S, Hobden JA, Miller S, et al., eds. Jawetz, Melnick, & Adelberg's Medical Microbiology, 28th Edition. McGraw Hill; 2019.
3. Barlam TF. Approach to the Acutely Ill Infected Febrile Patient. In: Loscalzo J, Fauci A, Kasper D, et al., eds. Harrison's Principles of Internal Medicine, 21st Edition. McGraw Hill; 2022..